

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Udušen upor na francoski vojni križarki

Zaradi komunistične agitacije se je uprl del posadke križarke „Waldeck Rousseau“, in odpo-vedal pokorščino — Pri spopadu med uporniki in na krovu se nahajajoče pehote je bilo ubitih 32 mož

Pariz, 14. avgusta. Komunistični dnevnik »L'Humanité« objavlja poročilo, da je izbruhnil na veliki francoski moderni križarki »Waldeck Rousseau«, ki je pred nedavnim zaslovela po svoji brzini, širokozasnovanosti in dobro pripravljeni upor ladij-ske posadke.

Kakor znano, je francoska vlada odredila to križarko za polletno službo v Vzhodni Aziji, kjer bi imela nalogo štiti francoske interese. Že pred odhodom je bilo opažati med ladijsko posadko, ki je znana po svoji komunistični orijentaciji, neko puntarsko razpoloženje. Temu razpoloženju so dali mornarji duška nekaj ur pred odhodom križarke iz Toulona proti Kitajski, ko so se zbrali na ulicah in pričeli demonstrirati za komunizem in proti odhodu na Kitajsko.

Proti upornikom je moral odločno nastopiti komandant toulonske vojne luke, ki je poslal na ulice oddelke pehote s strojnimi puškami, da so aretirali glavne hujskače. Veliko število mornarjev, ki so tekom preiskav izpovedali, da simpatizirajo s komunističnimi idejami, je bilo zadržanih in prepeljanih v zapore, tako da je bila posadka pred zakasnelim odhodom močno premenjana.

Po odhodu križarke proti Aziji je zavladal na njenih krovih zopet vsaj navidezno red in mir. Ko pa je križarka dospela do otoka Cejlon in se zasedrila v pristanišču Colombo, je nekega večera posadka znova posegla po upor. Poslala je komandantu številno deputacijo, ki se je pritožila zaradi slabe prehrane in izredno stroge discipline ter radi nenavadnih naporov, zvezanih s to forsirano vožnjo proti kitajskim obalam. Poleg tega je med posadko na Indijskem Oceanu razsajala tudi epidemija, ki je zahtevala 15 smrtnih žrtev. Ker je komandant odbil pritožbo, so se delegati vrnili v osrčje ladje, kjer je dobro uro za tem izbruhnil upor.

Prvi so se uprli kurjači, ki so odpovedali poslušnost. Pridružil se jim je tudi velik del ostale posadke tako, da so morali poveljniki križarke napeti vse sile, da so potlačili upor. Prišlo je do streljanja, v katerem je bilo na obeh straneh ubitih 32 oseb. S pomočjo pehote, ki je bila na križarki, se je posrečilo končno upor zadušiti in aretirati glavne voditelje, ki so bili postavljeni pred preki sod, ki jih je obsodil na težke zaporne kazni.

Krvavi spopadi na rusko-kitajski meji

Pri Mančuliju so se spopadle kitajske in ruske čete. — Posredovanje Japonske. — Odločen nastop ruske vlade.

Tokijo, 14. avgusta. Dopišnik »Unitet Pressa« poroča, da je prišlo pri Mančuliju do krvavih spopadov med ruskimi in kitajskimi četami. Izid borbe se ni znan. Na kitajski strani je bilo mnogo mrtvih. Isti poročevalec doznava, da skuša japonski minister zunanjih poslov Sidehara vsaj v toliko pomiriti Kitajsko in Rusijo, da bi ponovno vzpostavil direktna pogajanja.

Moskva, 14. avgusta. Kakor poroča Agence Tas, je sovjetska vlada

oficijsko izjavila, da je končno prekinila direktna pogajanja s Kitajsko. Prva pogajanja s Kitajsko so se razbila na tem, da je bil zastopnik Kitajske brez vsakršnih navodil. 9. avgusta je nankinška vlada ponovno zahtevala direktna pogajanja in dovoljenje za potovanje svoje zastopnika v Moskvo. Sovjetska vlada je sklenila, da na to drugo zahtevo Kitajske sploh ne odgovori.

Anglija in Belgija za izpraznitev Porenja

Francija vztraja pri zahtevi uvedbe kontrolne komisije po izpraznitvi Porenja.

London, 14. avgusta. Na večeršnjem sestanku med nemškimi ministrom dr. Stresemannom in dr. Werthom na eni strani ter Briandom, Hendersonom in Hymansom na drugi so se pokazale skoro neopremisljive razlike, ki obstojajo med nemškimi in francoskimi stališči glede izpraznitve Porenja in kontrolne komisije. Veliko vprašanje je, da li bo francosko javno mnenje odobrilo eventualni Briandov pristatek na nemške zahteve, po takojšnji izpraznitvi Porenja.

Na tem sestanku pa se je pokazalo tudi

to, da je ostala Francija glede izpraznitve Porenja osamljena in da se je angleškemu stališču za takojšnjo izpraznitev priključila tudi Belgija. Zastopnik Belgije je na sestanku izjavil, da bo belgijska vlada umaknila svoje čete s Porenja istočasno z odhodom angleških čet. Zd se, da je bil končno vendarle dosežen sporazum v tem smislu, da Briand zahteva volaške strokovnjake o vprašanju, v kolikor bi bilo mogoče umakniti okupacijske čete iz Porenja. Sod se, da bo odločitev o terminu izpraznitve padla še ta teden.

Iz policijske kronike

Neprijeten nočni poset. — Dva vlomilca v stanovanju. — Karambol tramvaja z zapravljivčkom. — 100 litrov mleka po tleh. — Po veseljaški noči v zapor.

Ljubljana, 14. avgusta. Neprijeten poset je doživela danes ponoči Markičeva rodbina, stanujoča na Tržaški cesti 18. Bilo je okoli 3. zjutraj, ko je Markičeva žena začela, ki je spala sama z otrokom v sobi, dočim je mož, pek, delal spodaj v pekovski delavnici, nenavaden ropot. Planila je iz postelje in skočila proti oknu, kjer je opazila neznanega moškega, ki je hotel baš zlesti po lestvi skozi okno v sobo. Markovičeva ga je zagrabila za rame in ga hotela potisniti skozi okno, v tem hipu jo je na zagrabil in stisnil za vrat drugi mož, ki se je že prej splazil v sobo. Držal jo je tako močno, da ni mogla kričati na pomoč. Spustil jo je šele, ko je njegov tovariš zopet dosegel varna tla, nato pa se je sam naglo pogel skozi okno. Na žene kriče je prihitel Markič, vendar o drznih vlomilcih ni bilo ne duha, ne sluha.

Kakor sta pripovedovala Markičeva, ki sta ju seveda nepovabljena nočna gostja zelo prestrašila, sta bila neznanca oba bolj majhne postave in stara okoli 20 do 25 let. Eden od njiju je bil oblečen v vojaško obleko. Odnesele nista ničesar, pač pa je eden pozabil vojaško čepico. Na strehi sta tudi pustila denarnico, katero sta nameravala odnesti. Lopova sta prilezla po lestvi, ki je ležala na dvorišču in ki sta jo pristavila k oknu v stanovanje. Sedaj ju išče policija, ki jima je že na sledu.

Na križišču Poljanske ceste in Strossmayerjeve ulice se je večerj dopoldne pripetil precej težak karambol. Okoli 8. je privozila po Strossmayerjevi ulici na enovprežnem mlekarškem vozičku posestnica Katarina Vidali iz Mengša, ki vozi mleko v Ljubljano. Ko je zavila na Poljansko cesto in pasirala tramvajski tir, je v istem hipu privozil tramvaj in se zaletel v zadnji konec

voza. Karambol je bil tako silen, da se je voz močno nagnil, prevrnil in razlil so se vse posode z mlekom. Razlika se je 95 litrov mleka in ima Vidalijska okoli 400 Din škoda, ker je bil deloma poškodovan tudi voz. Vidalijsva zatrjuje, da voznik ni dal nobenih signalov in zato ni mogla slišati prihajajočega voza. Nasprotno pa pravi voznik, da je glasno zvonil in da Vidalijsva najbrže zaradi trušča na vozu naloženih posod ni čula signala. Slično je izpovedal tudi sprevodnik.

Te dni so policijski agenti prijeli starega znanca. Gre za Alojzija Omana, s katerim so imele oblasti že opetovano opravila. Policijski agenti so namreč opazili Omana v veseli družbi treh deklet in več moških, ko je popival vnekm lokal, plačeval za vino, da je kar teklo z mize, naročil avtomatko in se vozil z veselo družbo po Ljubljani. Policija je takoj spreviedela, da nekaj ni v redu in po veselo prekrškani noči je moral Oman z ostalimi člani družbe vred v zapor. Na policiji so ugotovili, da je Oman šele 7. t. m. zapustil zapor. Klátil se je nato po Gorenjskem in osumljen je, da je izvršil dva vlom v Kranju. Pri njem je namreč policija našla večje vsote denarja, ki izvira od obeh vlomov. Oman je zaenkrat ostal v zaporu, pa tudi z njegovo veselo družbo se bo policija pomenila.

Da po slabi tovarišiji rada glava boli, je te dni izkusil neki ljubljanski mojster, ki se je prav prijetno zabaval z dvema lahkokrižnim metuljčkoma. Drugo jutro je ugotovil, da mu je zmanjkala zlata verižica vredna 2000 Din. Mojster je zadevo erezljivo prijavil policiji, ki je sicer obe dekleti prišla in zaslišala, vendar obe odločno tajita tatvino.

Polovična vožnja za kmetski praznik na Krškem polju

Ljubljana. Za veliki kmečki praznik, ki se bo vršil 17. t. m. na Krškem polju je prometno ministristvo dovolilo ugodnost polovične vožnje, ki velja za vse vlake razen Orient ekspresa. Polovična vozna ugodnost velja od 15. do 20. avgusta.

Reforma muslimanske cerkve v Albaniji

Tirana, 14. avgusta. Albanski muslimanski kongres, ki se je vršil te dni v Tirani, je završil svoje delo in sprejel novi cerkveni statut. Statut uvaža v muslimansko bogoslužje albanski jezik. V vsakem mestu bosta ostali le dve džamiji, dočim bodo ostale kot odvisne zaprte. Vsi vakufski dohodki se bodo stekali v enotno cerkveno blaginjo. Ostale reforme bodo vpejane s posebnimi pravilniki. Predsednik albanske vlade je sprejel predstavnike muslimanskega kongresa, na katere je imel nagovor, v katerem je naglašal, da pričakuje sedaj narod in albanski kralj od predstavnikov muslimanske cerkve, da bodo na višini svoje naloge in da bodo pravilno izvajali svojo visoko misel.

Veliki uspehi danskega arheologa dr. Duggle v Dalmaciji

V Ninu so izkopali razvaline cerkvice sv. Grgune Ninskega in našli štiri zidane grobnice.

Šibenik, 14. avgusta. V severni Dalmaciji še vedno nadaljujejo starinska izkopavanja, ki jih vodi danski arheolog profesor dr. Duggle. Zadnje dni so odkrili v Ninu, ki je v pravadnih časih igral izredno vlogo v zgodovini našega naroda, mnogo grobov, v katerih so stari Slovani pokopali svoje. Nekj grobovi so visoki do 6 m. V krščanski dobi so zgradili na teh grobovih več krščanskih cerkvic. Te cerkvice so bile kasneje porušene, a njihove razvaline se danes nahajajo več metrov pod zemljo. Te cerkvice so imele razna imena, kakor cerkvice sv. Grgurja, sv. Vida itd.

Odkopali so tudi razvaline cerkvice sv.

Grgurja. Prof. Duggle je že ugotovil mesto, kjer se je nahajal glavni žrtvenik te cerkvice. Pod žrtvenikom so bile odkrite 4 zidane grobnice. Ena teh grobnic je bila prazna, v drugi so našli okostje 16 let starega mladeniča, v tretji okostje 14letne deklice, v četrti pa okostja neke matere s komaj rojenima dvojčkoma. V grobnicah so našli tudi razne okraske, dragocenosti, prstane, denar itd. Zanimiv je grob brez okostja. Sod se, da je bil to grob očeta jako bogate rodbine. Prof. Duggle bo ugotovil vsaj približno leto zgraditve vseh teh cerkvic. O dosedanjih odkritih bo danski arheolog izdal v kratkem znanstveno knjigo.

„Zeppelin“ pripravljen za odhod

Jutri zjutraj ob 4. uri starta »Zeppelin« za polet okoli sveta. — Zrakoplov obišče tudi Švedsko in nadaljuje potem pot preko severne Sibirije.

Friedrichshafen, 14. avgusta. Zrakoplov »Zeppelin« je popolnoma pripravljen na odhod. Tehnično osebje je pregledalo vse stroje in ves zrakoplov, ter ugotovilo, da so vse strojne in ostale naprave v popolnem redu.

Zrakoplov bo odplul na svoj polet okoli sveta jutri ob 4. zjutraj.

Včeraj popoldne je imel dr. Eckener sestanek s švedskim kraljem, kateremu je izjavil, da bo zrakoplov odplul najprvo proti severu na Švedsko, nato pa krenil v premii črti proti vzhodu. Vendar definitivna ruta »Grofa Zeppelina« še vedno ni določena. Sodijo, da bo pot zrakoplova določena šele na današnjem popoldanskem sestanku med dr. Eckenerjem, posadko in potniki. Nocoj bodo odpremili na krov zrakoplova vso pošto namnjeno za Japonsko. Na spodnji plošči »Zeppelina« so bile pritrjene naprave za eventuelen pristatek na morju. Pri teh napravah bo vmeščen tudi fotograf, ki bo mogel posnemati pokrajine s posebnimi fotoaparatimi pripravami. Smatra se, da bodo na ta način posneti važni geografski in hidrogrfski posnetki iz Centralne Azije in z obal Tihega Oceana.

Zastoj v pogajanjih za pomorsko razorožitev

Ameriški listi demantirajo uvedbo pogajanj za pomorsko razorožitev med Anglijo in Ameriko. — Macdonaldova pot v Ameriko.

Washington, 14. avgusta. Glede vesti o že začelih pogajanjih med Ameriko in Anglijo o pomorski razorožitvi ter o vprašanju križark, pišejo Hearstovi listi očitno pod vplivom iz predsednikove okoliščine, da te vesti ne odgovarjajo popolnoma resnici. Pač pa so pogajanja med Macdonaldom in generalom Dawesom že toliko napredoval, da bo Macdonald odpotoval v Washington najbrže prvi dni oktobra. Z Macdonaldovim prihodom se prično definitivna pogajanja in ni dvoma, da bo tedaj prišlo do sklenitve sporazuma, kateremu se bodo morale pozneje priključiti tudi ostale pomorske države, ki imajo večje vojne mornarice. V prvi vrsti Japonska, Francija in Italija.

Kongres Udruženja jugoslovenskega učiteljstva

V Zagreb prispe nad 2000 učiteljev iz vseh krajev države. — Veliko zanimanje za nastop učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane.

Zagreb, 14. avgusta. Že več kot mesec dni se vrše v Zagrebu priprave za letošnji kongres jugoslovenskega učiteljstva, ki bo zborovalo v Zagrebu od 15. do 19. avgusta. Mnogo dela je povzročila nastanitev prijavljenih udeležencev kongresa, ki jih bo nad 2000 iz vseh krajev države. Zborovalci bodo nastanjeni deloma po hotelih, deloma pa po privatnih hišah. 14. avgusta bo zborovanje učiteljev zagrebskega poverjenstva.

Posebno skrb so posvetili zagrebski učitelji veliki učiteljski razstavi, ki bo odprta vse dni kongresa. Na razstavi bo predložen razvoj našega ljudskega šolstva od ujedinitvenja pa do današnjega dne. V posebnem razstavnem oddelku bodo razstavljena dela šolske dece, pedagoški časopisi, mladinska književnost, šolski učbeniki itd. Na razstavi bodo razstavile v prvi vrsti zagrebske šole, udeležbe se je pa s svojimi naj-

boljšimi proizvodi tudi ostale ljudske šole iz Hrvatske in Slavonije ter iz ostalih krajev države.

V učiteljskih, pa tudi v ostalih krogih vlada veliko zanimanje za nastop učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane. O učiteljskem zboru iz Ljubljane gre upravičen glas, da je to eno najpopolnejših pevskih organizacij v naši državi. Pred koncertom bo imel uvodni govor slovenski skladatelj Emil Adamič.

Kongres bo zaključen s koncertom, tombolo, plesom in šaljivimi prizori. Na plesni zabavi bodo izvoljene tri najlepše učiteljice. Učitelji bodo napravili vse dni kongresa izlete v zagrebsko okolico, deloma z avtomobilom deloma z vlaki. Prijavljene pa so tudi že izletniške skupine, ki si bodo ogledale Plitviška jezera, kraje Hrvatskega Primorja, Sušak ter otok Krk in Rab.

Krst kraljeviča

Beograd, 14. avgusta. H kretu tretjega kraljeviča, ki bo jutri 15. t. m. na Bledu so poleg predsednika vlade generala Živkovića odpotovali trije ministri Nikola Uzunović, dr. Korošec in dr. Drinković.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.83, Berlin 13.5525 — 13.5625 (13.5675), Bruselj 7.9205, Budimpešta 9.9275—9.9675 (9.9425), Curik 100.4.

1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0252, London 275.85 — 276.65 (276.25), Newyork 56.875, Pariz 221.82—223.82 (222.82), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 298.86.

Effekti: Celjska 170 d., Ljubljanska kredita 123 d., Pralstedična 850 d., Kreditni 170 d., Veče 130 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

INOZEMSKE BORZE.
Curik: London 25.75, New York 519.95, Pariz 20.33, Milan 27.18, Madrid 76.20, Berlin 123.805, Dunaj 73.22, Beograd 9.1275, Praga 15.9255, Bukarešta 2.0225, Budimpešta 90.70, Sofija 3.25.

V srednjeveškem kotu ljubljanskega magistrata

Obisk našega reporterja v zanimivem mestnem arhivu in knjižnici, kjer so shranjeni dragoceni spomini na staro Ljubljano.

Ljubljana, 13. avgusta.
Reporter: Halo, ali bi se dalo kaj napisati o vašem arhivu?
Manica: I seveda bi se dalo, gospod. Če je tu, kar pridite in se zmenite z njim...

Pa sem šel. V II. nadstropju na magistratu je arhiv in knjižnica mesta Ljubljane. Kdor je viden modernih ali vsaj 20. veku primernih prostorov, bo razočaran. Kdor pa ljubi tisto temo in začrtnost sten in obdelih v usnje vezanih debelih bukvah, iz katerih veje čisto srednjeveški vzduh, si pa primernejša kraja v Ljubljani ne more misliti. Dobri občutki, da si v knjižnici kakšnega starega gradu iz 15. stoletja. Šele knjižničarka, korajžno smehljajoča gđ. Manica Komanova in pa »Jutro«, »Slovenec« itd. na visoki mizi pred njo te zdramijo iz srednjeveškega občutka.

Arhivar g. Vladislav Fabjančič po pomislekih, češ, čemu, prijazno ugodni želi in mi razkaže mestni arhiv, ki je gotovo najzanimivejši urad na rotovžu. Saj vidiš tu zgodovino naše prestolnice od 14. stoletja naprej, v knjigah, dokumentih, pečatih, fotografijah in v vsem mogočem defilirajo stara Ljubljana pred očmi, do najnovejšega modernega časa, ki ga predstavljajo na pisalni mizi g. Fabjančiča spisi, knjige v moderni, najmodernejši kumunalni politiki. Na tej mizi, pred Manico, kjer so dnevni časopisi, revije, je 20. vek, vse drugo je srednji vek, čeprav naj bi bil samo v zadnji sobi, kjer so shranjeni najstarejši sodni protokoli iz 1. 1521.

Tako upravičeni niso bili zlepa predlogi kakor so bili predlogi g. arhivarja, ki je v neki okrožnici napisal... »usojam si staviti sledeče predloge: mestnemu arhivu in knjižnici naj se odkažejo novi primernejši prostori...« itd.

Prav za prav bi bilo škoda starih prostorov, ohraniti bi jih morali vsaj za starejši, srednjeveški arhiv. Toda gđ. Komanova in g. Fabjančič ne spadata v srednji vek. Upajmo, da bosta kmalu v 20. stoletju, kar bo tudi primernejše novemu arhivu, kajti moti se, kdor misli, da je mestni arhiv za to na rotovžu, da se prah nabira po fasciklih in folijantih. Nasprotno! Arhiv in knjiž. se razvijata v enega najvažnejših uradov na magistratu, ki ne bo samo shranjeval častiljive starine, temveč nudi občinskiim častiljivim, referentom itd. vse, kar zahteva moderno upravljanje občina, torej najnovejšo strokovno literaturo, statistične podatke itd.

V to smer se torej razvija mestni arhiv, toda dokler ne bo imel svojih primernejših prostorov, se kljub prizadevanju sedanega arhivarja ne bo mogel otresti srednjeveškega prahu.

Drugeče pa bo, ko bo naš magistrat preurejen v mestni muzej. G. arhivar je v neki drugi okrožnici z veseljem ugotovil: »Ko se bo kdaj sezidala nova magistratna palača, bodo sedanji rotovski prostori prav pripravljeni za tak muzej.«

16. stoletje v arhivu

Manica je prinesla ključ in g. arhivar me je povedel v 16. stoletje. To je temna soba s policami, ki se šibe pod težo fasciklov in knjig, večinoma iz 16. stoletja.

Kdor nima fantazije in si ne more predstavljati milijeta pred 400 leti, naj si ogleda to sobo. Saj bi prišli vsi ti folijanti in pergamenti ob veljavjo, če bi jih postavili v bleščeče, nepravne sveže polirane police v svetlo, s parketi položeno sobo. Vse v tej sobi arhiva je 16. stoletje.

Police so natančne s fascikli, 250 jih je, od 1. 1304 do 19. stoletja, t. j. še nekaj let po odhodu Francozov iz Ilirije.

Na policah je nadalje 194 knjig o prejemkih in izdatkih od 1. 1581 do 1775. Tu je še 173 davčnih knjig, 68 urbarjev, 44 raznih zapisnikov, sodnih protokolov od 1. 1521 do 1785, 127 drugih protokolov, 11 posebnih protokolov in konvolutov iz francoske dobe.

Na teh policah je neprecenljiv in važen material za proučevanje socialne in kulturne zgodovine Ljubljane. Ljubljanski historiofraf pl. Radice je tu šušljal staro Ljubljano, prav tako prof. Vrhovnik, župnik Vrhovec itd.

V to sobo, v njen najbolj srednjeveški kot so potisnili tudi veliko sliko ranjkega cesarja »Korla«, ki je nekoč visela kje v dvorani ljubljanskega rotovža. 16. stoletje so ga zavrgli. Za policami je skrit tudi velik širok in dragocen okvir, v katerem je nekaj visela slika pokojnega »Francelina«. Kje je on sam, bog ve. Ostal je samo še okvir. Pa še tretji spomin je v tem najstarejšem delu arhiva: velik štít, v katerega smo med vojno zabijali žebelje. Ne vem več, po čem so bili, menda po kronci, spominim se samo, da sem ga šel nekoč gledat, koliko žebeljev je imal.

Dragocena omara s starimi dokumenti

Iz 16. stoletja sva prišla zopet k Manici. Prav pred njenim nosom stoji omara, ki je sicer čisto navadna omara, toda v njej so shranjeni najdragocenejši dokumenti.

To je dokumentni arhiv, v katerem je dragocena zbirka listin o ljubljanski zgodovini, o mestnih pravicah in svobodskih činah. 15 jih je iz 14. stoletja, 28 iz 15. stoletja 25 iz 16. stoletja, 11 iz 17. stoletja in 88 iz 18. stoletja. Najstarejša je iz leta 1320, izdana od koroškega vojvode Henrika Ljubljancanom o davkih in čuvanju mestnega zidovja. Najmlajša pa je iz leta 1752, s katero potrjuje cesar Jožef II. Ljubljancanom njihove mestne pravice.

Vse listine so iz pergamenta, lično pisane in dobro shranjene v ovoljih. Ljubljana je imela gotovo še starejše pred 1. 1320 izdane, a jih ni več, najbrže jih je uničil kak požar. Zanimiva je listina celjskega grofa iz 1. 1406.

V tej omari je tudi Levčeva literarna zapuščina, korespondenca itd., ki jo je Levčev zapustil mestni občini. Tu so še drugi predmeti zgodovinske ali umetniške vrednosti, srebrna sodniška palica iz 1. 1500, pečatniki, prepisi ljubljanskih svobodščin in pravice, vezani v knjigo. Original teh se je izgubil.

V Manični sobi

V Manični sobi so razstavljeni še časopisi, revije itd., nad 60 jih je, in Manica kaj rada pove, da jih je bilo, ko je ona prišla, komaj 5 ali 6. L. 1928 je mestna knjižnica sprejemala večinoma brezplačno 62 časopisov in revij. Manica jih ima »čez«, pa mora zaradi njih napraviti marsikaj korak v redakciji, tiskarne. Če jo odklope pri enih vratih, pride skozi druga in »izfehta«, kar ji manjka v knjižnici.

Mimogrede mi je zaupala, da dobi med številnimi in debelimi bukvami, ki jo obdajajo, tu pa tam tudi kako idejo, kako »zrno«, kakor je rekla, za svoje produkte.

Obdajajo pa jo knjige razne vrste, kakor pravne, upravne, zgodovinske, medicinske, higijenske, socialno-politične, prosvetne, literarne, vojaške in kdo ve še kakšne vsebine, kajti magistratna knjižnica obsega 3185 zvezkov.

Prav pod stropom že so vezani časopisi, »Laibacher Zeitung«, itd., bogata zbirka je revij slovenske žurnalistike, ki se je poslužuje mnogo znanstvenikov, literatov in sličnih ljudi.

Dragocen Prešeren

Razen dragocene zbirke starih dokumentov, s katerimi Ljubljanci vsak čas lahko dokažejo svoje pravice, mora Manica čuvati tudi dragocene Prešerove poezije, ki so bile last pokojnega Askerc, pa jih je podaril občini. Knjiga je iz leta 1847, pisana je v galici. Dragocena pa je zato, ker ima na platnici znotraj prilepljen listek s Prešernovim lastnoročnim posvetilom, ki se glasi:

»Blagorodni gospodični Alojziji Crobeth se predržne te bukvice podariti Dr. Prešeren.«

V arhivarjevi sobi

Dragoceni predmeti so shranjeni tudi v pisarni g. Fabjančiča. Omare okoli in okoli so natripane. Stene pokrite z grbi, fotografijami itd.

V omari pri pisalni mizi so v skatli slovensko-nemški akti od 1. 1770. naprej. Zanimivo gradivo za jezikoslovce.

Dragocena je zbirka znamenitih Slovencev, Levstikova pisma Stritarju, Janežičeva, Bleiweisova, Jeranova, Praprotnikova pisma. Bogata je Jurčičeva literarna zapuščina. Letos si je arhivar nabavil tudi literarno zapuščino »Zadružarjeve, Cankarjevi, Zupančičevi, Kettejevi, Murnovi neobjavljeni pranci. Med zadružarji je bil tudi sedanji župan dr. Puc, kakor je razvidno iz tajniških knjig. Ta dragocen prispevek je arhiv dobil od vdove pokojnega Štefeta.

Izpopolnjen je register aktovskega arhiva, kar je začel Askerc in se je posneje popolnoma opustil. V registrih ni vpisana samo vsebina vsakega fascikla, ampak tudi vsakega akta, tako da je arhiv s lahkoto uporaben za znanstvena raziskovanja.

V ostalih omarah so knjige juridične in druge vsebine. Zanimiva je okolica arhivarjeve pisalne mize, za katero sta sedela pred g. Fabjančičem Oton Zupančič in Anton Askerc, ki je bil prvi arhivar od 1. 1898. Pred njim je morda pri isti mizi sedel Peter pl. Radice, ki je 1. 1866. prvi uredil arhiv.

Prav pred stropom visi sedaj nad mizo Stritarjeva mrtvaška maska, pod njo so fotografije ljubljanskih županov, Codellija, Hradskega, Graselija, Hribarja v sokolskem kroju in dr. Tavčarja.

Katalog umetnin

Skupaj s mestnim gospodarskim uradom vodi mestni arhiv tudi »Katalog umetvorov ljubljanske mestne umetniške galerije«, ki obsega 196 slik in kipov slovenskih umetnikov, ki so last občine. Tu so imena Jakopič, Stenzen, Vavpotič, Vesel, Grohar, Maleš itd., itd. Večina teh umetnin je razstavljenih v Narodni galeriji.

Arhiv in knjižnica sta v najlepšem redu, vse je vpisano v posebne seznamne, opremljeno s tekočimi številkami in pečatom.

Mnogostransko delovanje arhiva

Poleg arhivskih in knjižniških opravil pa ima mestni arhivar še druge važne naloge, kakor naročanje in evidenco knjig, revij in časopisov za vse magistratne urade, sestavlja uradne spise o mestni zgodovini; redigira propagandne članke za domače in izomske revije, knjige, časopise. Taki so izšli n. pr. v »Lloyd Commercial« v Bruslju, v »Leipziger Neue Zeitung«, v raznih almanahih itd. Prispeva nadalje za razne adrese in je nekak tolmáč za francoske, angleške, laške in druge spise, akte in dopise za vse magistratne urade.

V arhivu se krotijo tudi vse nove ljubljanske ulice. Arhiv pripravlja tudi gradivo za poseben statistični urad, ki se bo ustanovil.

Hrani tudi razne druge zgodovinske starine, kakor staro orožje itd., ki bo prišlo v mestni muzej, ko bo ustanovljen.

To še ni vse, kar je v mestnem arhivu in knjižnici zanimivega. Preveč in premo-gotero imata v svojih srednjeveških sobah g. arhivar in gđ. knjižničarka, zato mi ne zamerita, če nisem vse popisal; mnogo je takega, ki bi ne sodilo nikamor drugam kakor v valjane temne, mračne neprijazne samostanske prostore, toda mnogo je tudi takega, ki bi sodilo v 20. stoletju primerne prostore. Predvsem sta med tem vidva sama. Ali pa vama ugaja, da poslujeta v sobah s starim romantičnim obeležjem, da sta vsaj v tem času ločena od razdrojenega, električnega, zmešaniziranega stoletja pod vajinimi okni.

—nek.

Zanimiva izjava Herriota o našem narodu

Treba nam je modernih kmetijskih šol. — Jugoslavija dežela sijajne bodočnosti. — Herriot o haški reparacijski konferenci.

Včerajšnja »Politika« je objavila zanimive izjave bivšega predsednika francoske vlade in lyonskega župana Eduarda Herriota, ki jih je podal njenemu sodniku pred svojim odhodom iz Beograda v južno Srbijo. Med drugim je dejal:

»Občudujem vašo ustrežljivost in gostoljubje, na kakršno sem redko kje nalezl. Zahvaljujem se vsem, ki ste mi tako prijetno izpopolnili moja čustva ljubljani napram narodu te prijateljske in krasne dežele.

V nekoliko dneh, odkar se nahajam med vami, sem se prepričal, da moji sklepi o Srbiji niso bili popolni v dobrem. V najboljšem smislu in presrečen sem, ker moram napraviti to zelo poučno pot skozi vašo državo. Krasna je, vi kot domačini morda tega ne občutite, kar razumem, ker ste je že toliko navajeni, da vam je običajna.

Kot predvsem kmetijska država vam je potrebno, da ste mirni. Bodočnost je vaša. Vaš seljak je sijajen kot poljedelec in kot človek, član naroda, čezar bodočnost je gotova. Mi zapadnjaki smo imeli v kratkem težke čase. Mi iz velikih industrijskih držav bomo s težkim trdom mogli vzdržati poljedelsko konkurenco in borbo z Ameriko. Vi pa nimate ničesar, da branite. Naravno je, da vas čaka še dosti izpopolnitve, toda kadar je kapital tu, ga je lahko razporejati in pomnoževati. Vaš poljedelski narod ne bo občutil omih težkoj, kakor mi v poljedelski borbi za Ameriko.

O tem sem se razgovarjal tudi z ministrom dr. Kumanudijem ter ga opozoril na potrebo, da napravite, kar smo mi v Franciji že storili. Poleg čisto strokovnih poljedelskih šol smo si ustvarili tudi šole poljedelskih obrtnikov (les artisans de la campagne). Taki ljudje so tudi vam potrebni. Iz njih se bo razvil oni močni narod kmetovalec, ki bo kazal v obdelovanju zemlje ono popolnost, kakor v Ameriki. Tudi mi pri Lyonu imamo tako šolo, ki je vzgojila nekoliko razredov kmetijskih mojstrov, katerih navzočnost se na vasi že v mnogem občuti. Kmet iz take šole zna ravnati tudi z motorjem in z vsakim

Weekend Ilirije

Danes točno ob 17. se prične nedvomno ena najzanimivejših sportnih in družabnih prireditvev zadnjih časov. Na sporedu so akrobacije, sportne tekme, družabne igre, posebno zanimivo pa bo filmanje lepih kolk v tekmi za naslov »Miss Ilirije«. Zanimivo prireditvev zaključijo sveceri umetni ojeni, ki bo gotovo zadivil Ljubljano. V zrak bodo švigale rakete in zračne bombe pestrih barv in fantastičnih oblik. Ta umetni ojeni bo največja novost za Ljubljano. Konec je v kopališču Ilirije je po navadni cenah do 16. kdor pa ostane po 17. uri v kopališču, bo moral plačati vstopnino k weekendu. Weekendske vstopnice se prodajajo že od 12. in je v interesu obiskovalcev, da si jih nabavijo čimprej. Do 19. morajo vsi kopalci zapustiti kabine in oddati ključke vratarju. Dijaške vstopnice 10 Din proti izkaznici.

Sport

Rampa ljubljanskega mednarodnega kolesarskega dirke, ki se vrši v nedeljo 18. t. m. na progi Ljubljana — Novo mesto — St. Jurij — Novo mesto — Ljubljana, km 168. Start in cilj pri km 3. na Dolenski cesti (pred gostilno Jelčina). Start ob 5.30. Obrat pri km 85.000 pred St. Jurijem. Vozni se samo v eni skupini.

Darila:

Zmagovalec prejme veliko srebrno kotljo, drugi in tretji male srebrne kotlje, četrti do desetero bronaste kotlje. Časovna kotla dirke, ki dosegajo 45 minut za prvina za cilj. — Posebna darila: Zmagovalec prejme novo dirkalno kolo »AIGLON«, katero je podaril g. Viktor Bohinec; kolo pride v takojšnjo last zmagovalca. Drugo darilo: Nov krovček-garnet, katero je podaril g. A. Rožberg, tovarniška zalogra gramofonov v Ljubljani. Tretji, četrti in peti prejmejo darila.

Splošna določila:

1. Vozni se po določilih dirkalnega pravilnika Kolesarskega Saveza SRS. 2. Prvica stara imajo vsi člani klubov Slovenije, ki so članjevali v Kolesarskem Savezu SRS. 3. Vozni dirke vozni na lastno odgovornost ter se mora strogo držati cestnopoličnega reda. 4. Kolesa morajo biti opremljena z zvoznico in rabljeno zavoro. 5. Vozni dirke je obvezan oddati lastnoročni podpis na kontrolni listi za obrat — sicer se ne klasificira. 6. Eventualni protest se ima prijaviti tekom 10 minut po prihodu na cilj vodstvu dirke, proti položiti list 50.—, katerega vsebina, ako se protest zavrne. 7. Predpisan je stalni nadzor na 37.500 m. v oz. pri obisku vremenom km 25.—. 8. Dirkači se morajo izjaviti vodstvu dirke ob 8.15 na startu, 8. Ako se ne javi na startu najmanj 15 tekmovalcev, se prične dirka brez odložitve. 9. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 10. Prijava se v oz. prične prične starostna lista tekmovalcev. 11. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 12. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 13. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 14. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 15. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 16. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 17. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 18. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 19. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 20. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 21. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 22. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 23. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 24. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 25. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 26. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 27. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 28. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 29. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 30. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 31. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 32. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 33. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 34. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 35. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 36. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 37. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 38. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 39. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 40. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 41. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 42. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 43. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 44. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 45. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 46. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 47. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 48. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 49. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 50. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 51. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 52. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 53. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 54. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 55. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 56. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 57. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 58. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 59. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 60. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 61. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 62. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 63. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 64. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 65. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 66. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 67. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 68. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 69. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 70. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 71. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 72. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 73. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 74. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 75. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 76. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 77. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 78. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 79. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 80. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 81. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 82. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 83. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 84. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 85. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 86. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 87. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 88. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 89. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 90. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 91. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 92. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 93. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 94. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 95. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 96. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 97. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 98. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 99. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 100. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 101. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 102. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 103. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 104. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 105. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 106. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 107. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 108. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 109. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 110. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 111. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 112. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 113. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 114. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 115. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 116. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 117. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 118. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 119. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 120. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 121. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 122. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 123. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 124. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 125. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 126. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 127. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 128. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 129. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 130. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 131. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 132. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 133. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 134. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 135. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 136. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 137. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 138. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 139. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 140. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 141. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 142. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 143. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 144. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 145. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 146. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 147. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 148. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 149. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 150. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 151. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 152. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 153. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 154. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 155. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 156. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 157. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 158. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 159. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 160. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 161. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 162. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 163. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 164. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 165. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 166. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 167. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 168. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 169. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 170. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 171. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 172. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 173. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 174. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 175. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 176. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 177. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 178. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 179. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 180. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 181. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 182. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 183. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 184. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 185. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 186. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 187. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 188. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 189. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 190. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 191. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 192. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 193. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 194. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 195. Vozni red in oblika startne linije določa komisija na startu. 196. Vozni red in oblika startne linije določa komisija

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

— Nisem mislila, da ga bo tako potro. — je odgovorila markiza. — Saj je mogel slutiti, kaj se bo zgodilo. Vsi znaki so kazali, da bo konec njegove zakonske sreče žalosten.

— Zakaj je mogel slutiti?

— Zato, ker se je uveljavila tudi pri njem stara prislovica, ki pravi: Kdor išče kovino, mora biti pripravljen, da najde tudi odpadke.

— Čista kovina je pa vedno brez odpadkov.

— Toda v slabih časih se ne kuje iz čiste kovine.

— Kako mislite to, madame?

— Mislim, da se nekaznovano ne sklepajo mežalnice in da se brez slabih posledic ne odpirajo palače buržuaziji, kajti zlato, ki ga ona primaša, ima vedno na sebi sledove rok, ki so ga držale.

Markiza je odšla in grof je vstopil k vojevodi.

— Tudi vi ste se me spomnili v nesreči, dragi de Vandeuil! — je vzkliknil vojvoda in hitel prišlecu naproti. — Da, poznam vaše plemenito srce in vem, da ste ubogi blodnici vedno izkazovali veliko naklonjenost. Bodite prepričani, da znam ceniti vaše iskrene prijateljske in da vam bom vse življenje hvaležen, da ste se me tudi v nesreči spomnili. Pravega prijatelja spoznaš šele v nesreči. Dobrodošli, dragi grof!

— Jaz in vsa moja rodbina smo vojvodinjo vedno visoko cenili. — je odgovoril grof v trdnem prepričanju, da je žalost vojvode de Beaudreila iskrena.

— Kaj ne, da kaj takega od nje niste pričakovali? — je vprašal vojvoda, da bi se bili utrdili v grofu prepričanju, da mu je žena res pobegnila z baronom St. Brisom.

— Ne.

— In tudi verjeli bi ne bili, če bi vam povedal kdo drugi, je-li?

— Ne.

— Kakor vi, tako tudi jaz nisem mogel slutiti, kakor vi, tako bi tudi jaz ne verjel, če bi mi kdo povedal... O, na tudi zdaj nočem verjeti, a vendar je

res. Strašna resnica, ki ubija moje srce.

— Videl sem, da vas čaka zunaj kočija. — je pripomnil grof po kratki pavzi.

— Da, res je, na to sem bil že pozabil. — je dejal vojvoda. — Ste prišli k meni peš?

— Da, zato sem vas hotel prositi, da mi dovolite odpeljati se nazaj z vašo kočijo.

— Vaša družba mi bo v tolažbo in veselje. — je pritrdil vojvoda.

— Dobro! Odpeljem se torej z vami. — imava sicer še pol ure časa, toda spodobí se, da prispete tja pred drugimi.

— Prav pravite, takoj se odpeljeva. Vojvoda in grof sta odšla po stopnicah iz palače in sedla v kočijo.

Kočijaž je pogledal.

Spotoma sta slišala v daljavi grmenje topov in pokanje pušk, vendar sta pa ves čas molčala.

Zdelo se je, da je prvi tako žalosten, da se mu ne ljubi govoriti, drugi pa preveč obziren, da bi svojega spremljevalca motil.

Ker kočijaž ni nalezl na nobeno oviro, čeprav je bilo po ulicah mnogo ljudi, se je čez dobrih deset minut ustavil pred pokojniško hišo.

Dva lakaja z žalnim trakom na klobuku in rokavu sta odprla vrata kočije, vojvoda in baron sta izstopila.

Veža je bila prevlečena s črnim blagom in težke srebrne draperije so krasile črno ozadje mrtvaškega odra, na katerem je počivalo truplo bankirja Geronniera.

Pogled na krsto ni prijeten, tudi če počiva v nji mož, po katerem podedujejo milijone. Toda še bolj neprijetno je, če ne najdemo krste tam, kjer smo jo pričakovali.

Vojvoda je zagledal samo črno prevlečen in s srebrnimi resami okrašen mrtvaški oder, na katerem bi morala stati krsta. Toda krste ni bilo nikjer. — Kje je pa krsta? — je vprašal presenečeno.

— Prav kar so jo odnesli. — je odgovoril vratar.

— Odnegli! — je ponovil vojvoda in se naslonil s kolenom na mrtvaški oder. — Odnegli in brez mojega dovoljenja! Zakaj so jo odnesli?

— Teža ne vem, monseigneur, vem pa, da so jo odnesli pred pol ure.

— Kdo je odredil, naj jo odneso?

— Vojvodinja. — je odgovoril vratar.

— Vojvodinja! — je zakričal vojvoda.

Grof de Vandeuil pa menda ni bil tako presenečen, kakor vojvoda. Obrnil se je in njegov pogled se je ustavil na mrtvaško bledelo obrazu vojvode de Beaudreila.

— Katera vojvodinja? — je zajeknil vojvoda ves iz sebe.

— Ha! — je odgovoril vratar, — kdo drugi naj bi odredil, če ne madame la duchesse, monseigneurova soproga?

Vojvoda se je sesedel na mrtvaški oder.

Zdelo se je, da je dobil mrtvaški oder, ki je bil malo prej izgubljen truplo, v nadomestilo živega mrtvega.

Vratari je padel klobuk iz rok in mož je debelo gledal vojvoda.

— Skočite hitro po kozarec vode! — je zaklical grof vratarju. — Saj vidite, da vojvoda omedleva.

— Križ božji, takoj vas odvedem nazaj v kočijo. — je dejal baron vojvodi de Beaudreilu, ko je bil vratar odšel.

Vojvoda se je oprl na grofove roke in dal se je odvesti k kočiji.

— Odprite vrata! — je zapovedal grof lakajema, ki sta kar zazijala, videč bled in spačen gospodarjev obraz.

Grof je pomagal vojvodi v kočijo in ga posadil na mehke blazine.

— Hitro sedita na svoje mesto! — je zapovedal lakajema. — Vojvoda se hoče odpeljati domov.

Lakaja sta se umaknila od vratc, katera je grof zaloputnil.

Ko sta lakaja sedla na svoje mesto, se je grof de Vandeuil nagnil k vojvodi v kočijo in spregovoril tako tiho, da ga lakaja nista mogla slišati:

— Vojvodinja de Beaudreil je prebila minulo noč v moji rodbini. Zdej je pa doma, kjer zdravnik obdura truplo njenega strica. Mislim, da se tudi vi udeležite obdukcije, pa ste omedleli ob mrtvaškem odru in zdi se mi, da bi ne mogli po stopnicah v prvo nadstropje, ker se vam kolena preveč šibe. Zato mislim, da bo najbolje, če se vrnete domov.

— Domišljavost.

Praktikant se pogaja za službo.

— Sprejemem, je dejal plačali mi boste toliko, kolikor sem vreden.

— Še več, je odvrnil ravnatelj, do bili boste celo nekoliko plače.

Zopet umor iz sočutja

Angleški pisatelj Richard Corbett je usmrtil svojo mater, da jo reši bolečin. — Pred senzacionalnim procesom v Angliji. — Conan Doyle in H. G. Wels kot prič.

Ze prihodnji teden se prične v Londonu senzacionalen proces, za katerega vlada v vsej Angliji ogromno zanimanje. Gre za umor iz sočutja, obtožen pa je takega zločina angleški pisatelj Richard Corbett nad lastno materjo.

Zločin, ki ga je zagrešil Corbett, ni zločin niti se ne more imenovati umor. Corbett ni morda spravil matere na oni svet iz koristolovstva, sovraštva ali osvete, marveč iz sočutja in ljubezni, ker ni mogel več gledati njenega trpljenja. Njegova mati je namreč imela raka.

Pred leti je Corbettu umrl oče, lani pa je tudi mati težko obolela. Pisatelj je odpotoval z materjo v Toulon v nadi, da se bo njeni stanje zboljšalo, toda mati je hiralala od dne do dne boli in vsa zdravniška pomoč je bila zaman. Zdravniki so ugotovili, da boleha na raku in da je vsako upanje za njeno okrevanje izgubljeno. To so povedali tudi Corbettu.

Corbett je zelo ljubil svojo mater in ko je videl, da ni nobenega upanja več za njeno zdravljenje, je sklenil rešiti jo trpljenja. Predno se je odločil za usodni korak, je pustil potom medija pozvati duha svojega očeta, da bi zvedel njegov svet. »Reši svojo mater, kakor hitro moreš!« je bil očetov odgovor. Na-

to je segel pisatelj po morfirju in ga zmešal materi med pilajo. Brez bolečin je mati za vedno zatisnila oči.

Corbett je zapustil sanatorij, se odpeljal v Anglijo in se prijavil sodišču v Londonu. Sodna razprava proti njemu bo prihodnji teden in kakor omenjeno, vlada v vsej Angliji, zlasti pa v prestolnici za njen izid velikansko zanimanje. Kot prič nastopita namreč v procesu tudi znana pisatelja Conan Doyle, ki se je zadnja leta popolnoma posvetil spiritizmu in raznim okultnim znanostim, je predsednik angleških spiritistov in bo skušal pred sodiščem dokazati, da Corbett pod vplivom svojega očeta sploh ni mogel drugače ravnati. Bila je njegova dolžnost, ugoditi očetovemu ukazu; če tega ne bi storil, bi se duh nad njim silno maščeval.

Pisatelj H. G. Wels bo celo zadevo skušal pojasniti s psihološkega in moralnega stališča. Kakor znano, je že lani med raznimi odličnimi znanstveniki in intelektualci nastala ostra polemika, ali je dovoljeno človeka usmrtiti, če se mu s tem prikradla trpljenje. To načelo je zlasti zagovarjala slovita danska pisateljica Karin Michaelis, vendar je deloma v javnosti, na tudi med intelektualci naletela na odpor. Na slično stališče se je postavil tudi Wels, ki bo pletiral za Corbettovo oprostitve. Njegovo delanje se po Welsovem naziranj ne more smatrati kot umor. Pri delanju niso odločevali zlobni instinkti, marveč plemeniti nagibi ljubezen sina, ki je hotel svojo mater rešiti težkega trpljenja.

Miglaji.

— Trdno sem odločen, da vas poljubim, predno odidem iz vaše hiše!

— Takoj zapustite to hišo!

Iz voljaškega življenja.

— Kaj storite najprej, ko začnete čistiti puško?

— Na njeno številko pogledam, g. narednik.

— Tako? Zakaj?

— Da bi ne očistil puške kakega svojega tovariša!

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

13

15. avgusta

vsi k žrebanju loterije

„Županove jame“

v Ponovi vasi pri Grosupljem!

GRITZNER, ADLER in KAYSER

sivalni stroj ter tolesa so najboljše v materialu. Lepe opreme, ugodni plačilni pogoji istotam švicarski pletilni stroj „DUBIED“ edino pri

Josip Petelin, Ljubljana ob vodil, poleg Prešernovega pomenika čete 51

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

od

1. — 8. septembra 1929

Svetovni velesejem, na katerem so zastopani narodi in države.

Znižana vožnja

za brzovlake in navadne vlake: Jugoslavija 25%, Češkoslovaška 33%, Avstrija 25%.

Pojasnila in legitimacije daje:

Češkoslovaški konzulat, Ljubljana
Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2

Dober in poceni

nakup Vam je zagotovljen, če se potrudite ogledati zalogi

tvrdke **NOVAK**
LJUBLJANA, Kongresni trg 15

Velika izbira moških štofov, damskega blaga, Schroll tkanin za perilo in rjuhe itd.

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje in sivnje las, povrno se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi poljavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so so že komu dali časa siveti ali izpadati lasje.

Cene s dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr. 115 Din, 80 gr. 150 Din, 100 gr. 185 Din, 160 gr. 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd, Vasiņa 8. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihajlova 1.

Masiranje s Crème Simon je za obraz božanje. Ker ni ne suha ne masna nego popolnoma voljna, naglo prodré v kožne znojnice.

CRÈME SIMON

oživlja vrhnji del kože, je napravi voljno in povzdigne naravni lesk vaše polti.

Način uporabe: Razgrnite jo po še mokri koži potem, ko ste napravili toaleto. Masirajte nalahno, da prodré v znojnice, potem pa osušite z brizco.

PUDER & MILO SIMON — PARIS

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Šivalni stroj »Singer«

dobro ohranjen, se ugodno prod. Ogleda se: Stan in Dom (Villa Hrovat) parter, levo. 1665

Stanovanje

obstoječe z ene ali dve sob., kuhinje in priključki, se išče za takoj. Ponudbe z navedbo palemnine na upravo »Slov. Naroda« pod september. 1648

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v

lekarni Dr. G. Piccoli

Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici.

Razpis.

Gradbeni odsek Sokolskega društva v Štepanji vasi odda zidarska, tesarska in mizararska dela za zgradbo Sokolskega doma v Štepanji vasi.

Načrti, pogoji in vsi pripomočki so na razpolago do 18. t. m. pri bratu Francetu Slani v Ljubljani, Poljanska cesta 87/1, dnevno od pol 14. do pol 16. ure.

Ponudbe je vložiti istotam do ponedeljka dne 19. avgusta 1929.

V Štepanji vasi, 12. aprila 1929.

»najboljšim uspehom«

se nad 23 let uporablja Larocle kapsule za ozdravljenje spolnih »lezni« (triper, belo kapanje) V vsaki lekarni puščica Din 25.— 5 pošto pošlje lekarna Blum, Subotica.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjuni in kreditni vsake vrste, eskompt in inkasno menie ter nakupila v tu- in inozemstvo safe - deposits itd. itd. itd.

Brzjavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2906 87-L

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)